

KORRUPTSIOONIVASTANE KÄITUMISJUHEND

SISUKORD

JUHATUSE ESIMEHE JA PEADIREKTORI PÖÖRDUMINE	3
MIKS ON VINCI KORRUPTSIOONIVASTANE KÄITUMISJUHEND VAJALIK?	4
ÜLDISED EESKIRJAD	5
Korruptsiooni mõiste	5
Õigusraamistik	5
Korruptsioon ja seonduvad ebaseaduslikud teod	6
Huvide konfliktid	6
Korruptsiooni ärahoidmine on igaühe kohustus	7
KORRUPTSIOONIRISKID ÄRIÜHINGU TEGEVUSES	8
Projektide ning avalik- või eraõiguslike hangete/lepingute puhul	8
Suhetes avaliku sektori ametnikega	10
Muud olukorrad	10
KÄITUMISEESKIRJAD JA SOOVITUSED	11
Kliendisuhetel avaliku või erasektori hangete/lepingute korral	12
Teenuseosutaja kasutamine	13
Väike meelehea	15
Ärikingitused ja kutsed	17
Poliitilised maksed, ettevõtte heategevus ja sponsorlus	20
RAKENDAMINE	22
Kontserni üksuste roll	22
Töötajate roll	22
Kontsernisisene rikkumisest teatamine	22
Distsiplinaarmedmed ja sanktsioonid	22

JUHATUSE ESIMEHE JA PEADIREKTORI PÖÖRDUMINE

Meie **põhiprogrammiga** edendatakse vastavust eetikapõhimõtetele. Meie **eetika- ja käitumisjuhendis** sätestatakse käitumiseeskirjad, mis kehtivad kõikide meie äriühingute ja töötajate suhtes. Korruptsiooniga võitlemine on nende põhimõtete oluline osa. Kõikide VINCI kontserni töötajate jaoks tähendab see laitmatut käitumist ning oma tegevuse ulatuses korruptsiooni ärahoidmise meetmetes osalemist.

Need meetmed põhinevad suurel määral käesoleval korruptsioonivastasel käitumisjuhendil, korruptsiooniriskide tuvastamisel ja ennetusmeetmete võtmisel.

Käesoleva käitumisjuhendi eesmärk on laiendada meie eetika- ja käitumisjuhendiga kehtestatud eeskirju seoses korruptsiooni eri vormide vastase võitlusega.

Palun igal äridivisjonil levitada seda juhendit oma meeskondade seas nii laialdaselt kui võimalik ja sellises vormis, mida ta peab kõige tõhusamaks ja tulemuslikumaks, et tagada sellele vastavus. Juhendit võib vajaduse korral täiendada, et lisada konkreetseid äritegevuse ja asjaomase riigiga seotud punkte.

Xavier Huillard,
VINCI juhatuse esimees ja tegevjuht

MIKS ON VINCI KORRUPTSIOONIVASTANE KÄITUMISJUHEND VAJALIK?

Korruptsioon on käitumine, mis pärsib olulisel määral majandust, kestlikku arengut ning rahvusvahelise ja riikide kaubanduse tõhusust, moonutades konkurentsi ning kahjustades tarbijaid ja ettevõtteid. Just sel põhjusel **on korruptsioon** peaaegu kõikides riikides kogu maailmas **ebaseaduslik**.

VINCI PEAB OLEMA EESKUJUS.

VINCI kontsern peab korruptsiooni vastuvõetamatuks.

Kõik kontserni töötajad peavad käituma laitmatult, mis puudutab korruptsioonivastast võitlust.

VINCI kontsern on väljendanud oma kohustust võidelda korruptsiooniga:

- Ühinedes juba 2003. aastal **ÜRO ülemaailmse kokkuleppega**, mille 10. põhimõte on järgmine: „Ettevõtted peaksid tegutsema igas vormis korruptsiooni, sealhulgas väljapressimise ja altkäemaksu andmise ja/või võtmise vastu”.
- **VINCI eetika- ja käitumisjuhendi** kaudu, milles kehtestatakse sellise käitumise eeskirjad, millest kontserni iga töötaja peab lähtuma. Need eeskirjad hõlmavad õigusriigi põhimõtte järgimist ja korruptsioonivastast võitlust.
- **VINCI põhiprogrammi** kaudu, mille kohustuses nr 2 sätestatakse järgmine: „Eetiline käitumine on meie lepingute ja kliendisuhete puhul võtmetähtsusega. Meie äriühingud kohaldavad meie eetika- ja käitumisjuhendit kogu maailmas”.

VINCI kontsern tegutseb paljudes riikides mitme tütarettevõtja kaudu. Kontserni maine sõltub igast tema tütarettevõtjast ja töötajast; kontserni iga tütarettevõtja ja töötaja peavad järgima kõige rangemaid standardeid.

Käesoleva korruptsioonivastase käitumisjuhendi eesmärk on aidata töötajatel mõista ja kohaldada kontserni eetikanorme, mis on kehtestatud tema eetika- ja käitumisjuhendis.

Selles selgitatakse, kuidas korruptsiooniriskid võivad kontserni tegevuses esineda. Samuti esitatakse selles vastused mõnede küsimustele, mis töötajatel võivad tekkida, kui nad satuvad olukorda, kus tekib korruptsioonioht. Käesolevas käitumisjuhendis määratakse kindlaks, mis on keelatud ja mis lubatud, või juhtumid, mille puhul töötajad peavad otsima abi.

Käesolev dokument ei hõlma kõiki tekkida võivaid olukordi. Igaüks peaks lähtuma tervest mõistusest ja järgima olenevalt olukorrast korrapäraselt oma divisjoni või äriühingu erieeskirju.

Käesoleva juhendi tõlgendamisel tekkivate raskuste korral kutsutakse iga töötajat üles arutama küsimust oma otseste juhtidega, õiguseksperidega ja eetikaküsimustega tegelevate ametnikega oma äriühingus, divisjonis või kontsernis.

ÜLDISED EESKIRJAD

Korruptsiooni mõiste

Korruptsioon tähendab⁽¹⁾ „alkäemaksu või mis tahes muu **lubamatu eelise** või selle võimaluse otsest või kaudset nõudmist, pakkumist, andmist või vastuvõtmist, mis **muudab** alkäemaksu, lubamatu eelise või selle võimaluse saaja **nõuetelevastavat tööd või käitumist**.”

See tähendab ebaausat käitumist, mis praktikas hõlmab vähemalt kaht isikut:

- isik, kes kasutab pettuse teel oma võimu või mõju kolmanda isiku kasuks, saades vastu eelise, ning;
- isik, kes pakub või võimaldab seda eelist.

Lisaks on isik, kes võimaldab korruptsiooniga seotud tegevust, **kaasosaline**, ning isik, kes saab kasu sellest tegevusest, saades lubamatu eelise, selle **saaja**. Nad vastutavad isiklikult sellise tegevuse eest. Prantsuse õiguse kohaselt käsitletakse **mõjuvõimuga kauplemist** korruptsioonina.

Korruptsioonina käsitletakse isegi seda, kui:

- isik, kes pakub eelist, tegutseb kolmanda isiku (vahendaja, kaubandusagendi, alltöövõtja, tarnija, partneri jne) kaudu;
- isik, kes saab eelise, ei ole selle lõppkasutaja (lõppkasutaja võib olla sugulane, kolmas isik jne);
- pettus ja lubamatu eelise võimaldamine ei toimu samal ajal (lubamatu eelis võidakse anda varem või hiljem);
- lubamatu eelis on mitterahaline (see võib koosneda materiaalistest objektidest, osutatavatest teenustest, maine-eelisest jne);
- eelise saaja on avaliku või erasektori töötaja.

Õigusraamistik

Olemasolevad meetmed:

- igas riigis kehtivad seadused, milles määratletakse korruptsioon ja kehtestatakse karistused, mida asjaomase riigi kohalikud ametiasutused kohaldavad selle kuriteo suhtes;

(1) Allikas: Euroopa Nõukogu korruptsiooni tsiviilõiguslike aspektide konventsioon, mis on vastu võetud 4. novembril 1999 ja mida kohaldatakse alates 1. novembrist 2003.

- peale selle võimaldavad teatavates riikides (nt USAs⁽²⁾, Ühendkuningriigis⁽³⁾ ja Prantsusmaal⁽⁴⁾) territooriumiülese mõjuga seadused nende riikide ametiasutustel kehtestada sanktsioone korruptsiooni suhtes, mille isikud või äriühingud on pannud toime väljaspool nende riikide piire. Isikud, kes rikuvad neid õigusnorme, mõistetakse mitmes riigis sama õigusrikkumise eest samal ajal süüdi;
- kehtivad rahvusvahelised konventsioonid, millega need riigid on ühinenud.

Käesolev korruptsioonivastane käitumisjuhend ei hõlma kõiki kohalikke õigusnorme, mis võivad olla rangemad kui selle juhendi eeskirjad. Kontserni iga töötaja peaks kohalikul tasandil kohaldatavate seaduste teemal konsulteerima oma üksuse asjaomase osakonnaga.

Korruptsioon ja seonduvad ebaseaduslikud teod

Korruptsioon on sageli kombineeritud ebaseaduslike tegudega, nagu mõjuvõimuga kauplemine, favoritism, ebaõigete finantsaruannete esitamine, äriühingu varade väärkasutamine, väljapressimine, ametiseisundi kuritarvitamine, ebaseaduslik rikastumine. Need teod on enamikus riikides olemuslikult kuriteod ning võivad tähendada korruptsiooni olemasolu. Iga töötaja peab seega olema äärmiselt valvas.

Huvide konfliktid

VINCI eetika- ja käitumisjuhendis sätestatakse eeskirjad huvide konfliktide ärahoidmiseks.

Kontserni töötajatele võivad kolmandad isikud (näiteks tarnijad, alltöövõtjad, teenuseosutajad) teha igal ajal ettepanekuid, pakumusi või kingitusi. Olenevalt asjaoludest võivad töötajad seejärel sattuda olukorda, kus esineb huvide konflikt, mida võib teatavatel juhtudel käsitleda passiivse korruptsioonina.

Ühegi töötaja tööülesanded ei või minna tema isikliku huviga konflikti. Kui selline olukord tekib, peab asjaomane töötaja teatama sellest viivitamata oma otsesele juhile.

(2) USA välisriigis toime pandud korruptsiooni seadust kohaldatakse Ameerika kodanike ja elanike suhtes, samuti juriidiliste ja füüsiliste isikute suhtes, kes kasutavad USA kaudu teabe- või maksevahendeid (USA dollarid või e-kirjad, reisid USAsse jne) või kelle puhul avastatakse, et nad on osalenud vandenõus (mitteamendav määratlus).

(3) Ühendkuningriigi altkäemaksuvastane seadus sisaldab õigusnorme, mis võimaldavad teatavatel tingimustel mõista süüdi välisriigi kodanikke välisriigis toime pandud rikkumiste eest. Seda kohaldatakse välisriigi äriühingute suhtes, kelle kogu tegevus või osa tegevusest toimub Ühendkuningriigis.

(4) Prantsusmaa 9. detsembri 2016. aasta seadus nr 2016-1691, mis käsitleb läbipaistvust, korruptsioonivastast võitlust ja majanduse ajakohastamist (tuntud ka kui Sapini II seadus). Prantsusmaa õigusasutused võivad mõista süüdi Prantsuse kodanikke kuritegudes, mis on toime pandud Prantsusmaal või välisriigis, samuti välisriigi kodanikke kuritegude eest, mis on toime pandud Prantsusmaal, või välisriigi kodanikke kuritegude eest, mis on toime pandud välisriigis, tingimusel, et nende alaline elukoht on Prantsusmaal või osa nende kutsetegevusest toimub Prantsusmaal.

Korruptsiooni ärahoidmine on igaühe kohustus

Korruptsioon võib kaasa tuua rangete karistuste ohu äriühingute ja nende töötajate jaoks (vanglakaristus, suured trahvid, kutsealane diskvalifitseerimine, keeld sõlmida riigihankelepinguid ja/või saada rahvusvahelist rahastamist jne), samuti maineriskid.

Lisaks kuriteona kvalifitseerumisele võivad korruptsioonil olla ka tsiviilõiguslikud ja lepingulised tagajärjed (lepingu ülesütlemine, kolmandatele isikutele tekkinud kahju hüvitamine jne).

Kontserni iga töötaja peaks:

- tutvuma eetika- ja käitumisjuhendiga ja käesoleva korruptsioonivastase käitumisjuhendiga;
- osalema korruptsioonivastastel koolitustel, mida kontsernis (eelkõige e-õppe moodulid), tema divisjonis või äriühingus korraldatakse.

► **Kontserni iga üksus ja töötaja peavad rakendama seda lähenemisviisi korruptsiooniga võitlemisel.**

► **Eetikaalane käitumisjuhend ja e-õppe moodulid on kõikidele töötajatele VINCI sisevõrgus kättesaadavad.**

KORRUPTSIOONIRISKID ÄRIÜHINGU TEGEVUSES

VINCI kontserni äriühingute tegevus seisneb hanke- ja muude lepingute sõlmimises ja täitmises seoses taristu ja rajatistega riigi- ja valitsusasutuste ning erasektori klientide jaoks üle maailma. Selle tegevuse käigus esineb mitmesuguseid olukordi, kus töötajatel võib tekkida korruptsioonirisk. Allpool on esitatud näited üldiste olukordade kohta, mis võivad olla alus korruptsiooni tekkele.

Projektide ning avalik- või eraõiguslike hangete/lepingute puhul

OLUKORRAD, MIS VÕIVAD KAASA TUUA KORRUPTSIOONIJUHTUMID:

- Kui üritatakse mõjutada hanke- või muu lepingu sõlmimist.
- Kui üritatakse asetada end eelisseisundisse (soodsad eelkvalifitseerimise eeskirjad, lepingu sõlmimise kriteeriumid või lepingumehhanismid).
- Kui üritatakse saavutada soodsaid otsuseid (tähtaegade pikendamine, lisatööd, koguste kontrollimine, lisalepingud, nõuded, vaidlustatud vastuvõtmine jne).

Korruptsiooni vormid

Lubamatu eelise võimaldamine isikule, kes teeb otsuse hankelepingu või muu lepingu sõlmimise kohta või osaleb selles protsessis:

- sularahamakse;
- kingitused (luksusesemed, ravikulud, laste koolituskulud jne);
- mitmesuguste kulude katmine;
- töö-/praktikakoha pakkumine kohe või edaspidi;
- reisikulud (puhkusereisid, kutsed pereliikmetele, ülemääraste kuludega kutsed);
- ettevõtte heategevus- või sponsorlusalgatused, mis avaldavad otsustajale mõju;
- jne.

Konkreetsed näited

- Eelise **saaja** võib olla:
 - kliendi esindaja;
 - kliendi agent (ehituskonsultant, projektijuht jne);
 - või muu kliendi nimetatud isik (sugulane, laps, eeskõneleja, varifirma jne).

- Lubadus võib olla **peidetud lepingusse, mille eesmärk tundub õiguspärane**, ent mille alusel osutatakse liiga kõrge hinnaga teenuseid. Järgmised lepingute liigid võivad seega olla korruptsiooni toimepaneku vahendid (mitteammendav loetelu):
 - ärilise abi leping;
 - õppeleping;
 - teenuse osutamise leping;
 - alltöövõtuleping;
 - tarneleping.

Kui kolmas isik (ühisettevõtte/konsortsiumi partner, kaastöövõtja, tarnija, agent jne) lubab maksta või maksab äriühingu nimel raha või äriühing kiidab sellise toimingu heaks, võib äriühingul tekkida vastutus ja ta võidakse mõista süüdi kaasrikkude või kaasosalisena.

🔵 Otsuste tegemise mõjutamine vaidluse lahendamisel läbirääkimiste või kohtumenetluse teel.

Korruptsiooni vormid

Lubamatu eelise võimaldamine järgmisele isikule:

- kohtunik;
- vahekohtunik;
- lepitaja;
- ekspert.

Konkreetsed näited

Esitatud eespool.

🔵 Kliendi tavapäraste toimingute või otsuste kiirendamine (nt teenuste tellimused, maksed, tööde vastuvõtmine, reservatsioonide kõrvaldamine jne).

Korruptsiooni vormid

Lubadus maksta (rahalist või muud), isegi tagasihoidlikku, hüvitist või sellise hüvitise maksmine, et julgustada selle saajat tegema oma tööd hoolsalt (nimetatakse ka väikeseks meeleheaks).

Suhetes avaliku sektori ametnikega

OLUKORRAD, MIS VÕIVAD KAASA TUUA KORRUPTSIOONIJUHTUMID:

► Järgmise toimingu või asjaolu saavutamise üritamine/kiirendamine:

- teenus;
- haldusluba;
- luba (nt impordi- või töölubas);
- maksualane sooduskohtlemine;
- õigusrikkumise tagajärgede kõrvaldamine; – mis tahes muu soodne otsus.

Korruptsiooni vormid

Lubadus maksta summa, isegi tagasihoidlik, või sellise summa maksmine, et julgustada selle saajat tegema oma tööd hoolsalt (nimetatakse ka väikeseks meeleheaks).

Muud olukorrad

OLUKORRAD, MIS VÕIVAD KAASA TUUA KORRUPTSIOONIJUHTUMID:

► Rahastamise taotlemine.

Korruptsiooni vormid

Hüvitise (rahalise või muu) maksmine otsustajale.

KÄITUMISEESKIRJAD JA SOOVITUSED

Kõik korruptsiooni vormid on keelatud.

Ükski VINCI töötaja ei või otse ega kaudselt saada ega võimaldada kolmandale isikule ühelgi viisil mingit laadi lubamatuid soodustusi eesmärgiga saada või jätkata äritehingut või sooduskohtlemist. Iga töötaja peab hoiduma suhetest kolmandate isikutega, mis võivad tekitada talle isiklikult kohustuse või äratada kahtluseid tema aususe suhtes. Iga isik peab ka hoiduma asetamast sellesse olukorda kolmandaid isikuid, keda ta üritab veenda või julgustada tegema tehinguid VINCI kontserni äriühinguga.

Kontserni töötajad ei või **kunagi** pakkuda lubamatuid eeliseid, mis võivad kvalifitseeruda korruptsioonina. Samas võivad nad sattuda eri olukordadesse, kus kolmandad isikud võivad nende poole pöörduda. Käesolevas käitumisjuhendis kirjeldatakse üksikasjalikult sellistel juhtudel **nõutavat käitumist**.

Selles punktis käsitletakse käitumiseeskirju ja soovitusi, mis kehtivad järgmistes riskiolukordades:

- kliendisuhted avaliku või erasektori hanke- ja muude lepingute puhul;
- teenuseosutaja kasutamine;
- väike meelehea;
- ärikingitused ja kutsed;
- poliitilised maksed, ettevõtte heategevus ja sponsorlus.

Allpool toodud sümbolid aitavad töötajatel riske hinnata:

SUUR RISK

VÕIMALIK RISK

Tulenevalt olukordade ja asjaolude mitmekesisusest on võimatu esitada ammendavat loetelu lubatud või keelatud käitumise kohta. Iga töötaja ja üksus peab kasutama oma head otsustusvõimet ja tervet mõistust. Kõrval esitatud sümbolid aitavad töötajatel riske hinnata.

Üldiselt võib öelda, et töötajad, kellel tekib kahtlusi seoses sellega, kuidas käituda, peavad järgima järgmist põhieeskirja:

LÄBIPAISTVUS

Ärge üritage lahendada küsimust ise. Arutage asja oma otsese juhiga või isikutega, kes on teie äriühingus, divisjonis või kontsernis kvalifitseeritud abistama töötajaid selles valdkonnas (õigus- või eetikaosakond).

Kliendisuhted avaliku või erasektori hangete/lepingute korral

Lepingute läbirääkimised ja täitmine ei tohi kaasa tuua käitumist või tegusid, mida võidakse pidada aktiivseks või passiivseks korruptsiooniks, mõjuvõimuga kauplemiseks või favoritismiks. Avaliku või erasektori kliendi esindajale ei või otse ega kaudselt teha ühelgi põhjusel ühtegi ebaseaduslikku makset (ega võimaldada mis tahes muus vormis eelist).

Korruptsioonioht võib tekkida alati, kui volitatud või otsustusõigusega ametiisik otsustab oma ametikohta lubamatult ära kasutada. VINCI töötajad peavad igas olukorras kasutama tervet mõistust ja olema valvsad, et hoiduda sattumast sellisesse olukorda ja sellisele olukorrale reageerida.

KÄITUMISEESKIRJAD:

► Eespool esitatud keelu täielik järgimine.

Sellel eeskirjal erandeid ei ole. Luba ei või anda:

- ei töötaja otsene juht;
- ega ka äriühingu eetikaosakond.

Soovitused

Kui nõutakse ebaseaduslikku makset, võib olla kasu järgmistest toimingutest:

- selgitage kontserni eetikaeeskirju, mis keelavad sellise taotluse rahuldamise;
- tuletage isikule meelde, et selline makse võib tuua selle taotlejale, töötajale või äriühingule kaasa range karistuse, sealhulgas kriminaalkaristuse;
- paluge taotlejal esitada kirjalikult ametlik taotlus, kuhu märgitakse tema isikuandmed ja taotluse üksikasjad, ning lasta see tema otsesel juhil kaasallkirjastada – see peaks panema isiku sellest loobuma;
- teavitage kliendi kõrgema tasandi juhtkonda, märkides, et see taotlus võib seada kahtluse alla projekti edenemise, ning et tema sekkumine on vajalik, et olukord lõpetada.

► Valvsuse kohustus.

Soovitused

Kontserni töötajad peavad olema valvsad ja hoiduma toetamast neile teadaolevaid ebaseaduslikke tegusid, mida teevad osanikud, kaastöövõtjad või partnerid.

Teenuseosutaja kasutamine

Teenuseosutaja kasutamise korral tuleb olla mõistlikult hoolas, lähtudes teenuse liigist ja osutamise kohast. See hoolsus puudutab teenuseosutaja usaldusväärsust, sõlmitava lepingu õiguspärasust ja teenusega koos tehtava makse piisavust.

Teenuseosutaja (alltöövõtja, tarnija, konsultandi, kaubandusagendi jne) kasutamine teatavate teenuste jaoks on üldine tava, aga võib olla ka korruptsiooni varjamise vahend. **Ülemäärane tasu või liiga kõrge hinnaga arve võib tekitada kahtluseid osa tasu tagasimaksmise suhtes.** Töötajad peavad olema seega väga valvsad.

KÄITUMISEESKIRJAD:

🔹 Teenuseosutaja kasutamine peab olema õiguspärane.

Soovitused

Teenuseosutaja õiguspärane kasutamine tähendab, et eeldatavad teenused on seaduslikud ja õiguspärased ning vastavad tegelikule äriühingu/projekti vajadusele kooskõlas äriühingu sise-eeskirjadega ning nende hind vastab osutatud teenustele.

Näiteks ei tohi teenuseosutaja kasutamine lähtuda soovist saada konfidentsiaalset teavet avaliku sektori ametnikult, kes on selle ebaseaduslikult hankinud.

🔹 Tingimused, mille alusel teenuseosutaja oma teenust osutab, ei või tekitada kahtluseid teda nimetanud äriühingu aususe suhtes.

Soovitused

Teenuseosutaja kasutamine nõuab teatavat eelnevat kontrolli ja ettevaatusabinõusid:

- tuleb läbi viia hoolsuskohustuse audit teenuseosutaja aususe/mainete kontrollimiseks vastavalt riskile, mis temaga kaasneb. Selle kontrollimise laadi määrab kindlaks tegevusüksus kooskõlas oma riskikaardiga. Soovitav on uusi teenuseosutajaid korrapäraselt uurida;
- eelnevalt tuleb kontrollida teenuseosutaja finants- ja tehnilist suutlikkust osutada teenuseid, eelkõige võrreldes sarnaste ettepanekute kontrollimisel täheldatud turutavadega;
- teenuseosutaja kasutamise asjaolud peavad olema õiguspärased;
- teenuseosutaja osutatavad teenused peavad olema lepingus märgitud (vt allpool).

► Lepinguline suhe peab olema selge.

Soovitused

Äriühingu ja teenuseosutaja vaheline leping peab hõlmama:

- osutatavate teenuste täpset määratlust;
- mõistlikku tasu, mis vastab nendele teenustele. Teatavatele tehnilistele teenustele (uuringud, alltöövõtt jne) võib olla ebaseaduslikel eesmärkidel liiga kõrge hind kehtestatud. Kontserni töötajad peavad tagama, et selliseid tavaid ei lubata ei sõnaselgelt ega vaikimisi;
- läbipaistvaid maksemeetodeid (arvete tasumine teenuseosutaja ametliku pangakonto kaudu riigis, kus ta asub);
- selget kohustust järgida kontserni eetikaeeskirju, millele lisandub lepingu automaatse ülesütleamise säte, kui teenuseosutaja rikub kontserni eetikaeeskirju;
- dokumenteeritud andmeid osutatava teenuse kohta; - püsivat õigust auditeerida osutatud teenuseid.

► Suurem läbipaistvus.

Soovitused

Olenevalt teenuseosutaja kasutamisega kaasnevast riskist, peab asjaomane töötaja teavitama otsest juhti ja äriühingu eetikaküsimuste eest vastutavat osakonda.

Teenuseosutaja tasu tuleb äriühingu raamatupidamisaruannetes selgelt ja täpselt esitada.

Väike meelega

Väike meelega on keelatud, välja arvatud juhul, kui tegu on liikumisvabaduse või julgeolekuga.

„Väike meelega viitab tavaliselt väikesele maksele või kingitusele, mida eraisikud (üksikisikud, äriühingud) teevad ametnikele, et saada teenust, milleks taotlejal on seaduslik õigus, näiteks kiirendada haldusprotsesse, saada luba, litsents või teenus, näiteks telefoniliini paigaldamine, tollimaksude tasumine või muud põhiteenused.“
(Allikas: Transparency International).

Seda laadi tava toob kaasa surnud ringi, vähendades äriühingu eetilisi väärtuseid ning põhjustades talle aina sagedasemaid ja märkimisväärsmaid nõudmisi. Väikest meelega käsitletakse seega korruptsioonina ning see on mitmes riigis keelatud.

Äriühing ei kasuta seda laadi makset sellise haldusmenetluse elluviimiseks, mis ei too kaasa soodus- või lubamatut kohtlemist, vaid tehakse lihtsalt seoses tööga, mille eest valitsus oma ametnikele palka maksab.

Väike meelega näited:

- kohaliku omavalitsuse esindaja nõuab mitteametlikku makset, et anda välja töö- või muu luba või kiirendada selle väljaandmist;
- riigile kuuluva energiavarustustevõtte töötaja nõuab makset elektrivõrguga ühendamise eest;
- tolliametnik nõuab seadme kiireks vabastamiseks väidetava erimaksu maksmist.

KÄITUMISEESKIRJAD:

▶ Väike meelega on keelatud.

Soovitused

Kui riigiametnik nõuab väikest meelega, tuleb sellest keelduda.

Selgitage taotlejale, et:

- kontserni eetikaeeskirjad ei luba teil taotlust rahuldada;
- taotlus on ebaseaduslik (see on nii enamikus riikides) ja seaduses on sätestatud, et selline toiming võib tähendada õigusrikkumist ning tuua taotlejale, töötajale või äriühingule kaasa range karistuse, sealhulgas kriminaalkaristuse;
- taotletav haldusmenetlus ei tähenda sooduskohtlemist, vaid sellise töö tegemist, mille eest valitsus maksab oma ametnikele/teenistujatele palka. Kui isik seda ikkagi nõuab, paluge tal esitada kirjalik ametlik taotlus, mis on järgmine (see peaks panema isiku sellest loobuma):
 - kirjalik taotlus, mis sisaldab taotleja isikuandmeid ning;
 - millel on volitatud allkirjaõigusliku isiku kaasallkiri ja;
 - mis on koostatud ametlikul kirjalangil.

Selle kirjaliku dokumendi saamisel teavitage oma otsest juhti. Äriühing astub seejärel vajalikke samme, et tagada oma õiguste järgimine seaduslike kanalite kaudu.

► Erand: riskid, mis puudutavad julgeolekut ja liikumisvabadust.**Soovitused**

Väike meelehea on lubatud, kui on vaja tagada töötajate füüsiline ohutus ja liikumisvabadus.

► Kliendi kaasamine.**Soovitused**

- teavitage oma klienti ja märkige, et sellised taotlused võivad seada kahtluse alla projekti edenemise, välja arvatud juhul, kui ta sekkub selle olukorra lõpetamiseks;
 - pidage enne lepingu allkirjastamist kliendiga läbirääkimisi eesmärgiga tagada, et leping hõlmab tema abi erinevate nõutavate halduslubade saamisel või et klient tegeleb täielikult nende lubadega. Peale selle mõjutab lubade mittesaamine ettenähtud aja jooksul töögraafikut (viivitused töö tegemisel jne). See säte tuleb esitada üksikasjalikult ja lisada lepingusse;
 - lisage oma lepingutesse ja töögraafikutesse võimalikult suures ulatuses tähtajad, mille jooksul tuleb eri haldusload saada;
 - kui see on võimalik, tuleks halduslubade taotlused esitada koos, et ametnikel oleks keerulisem nende andmisest keelduda;
 - looge head suhted riigi ja kohalike omavalitsustega;
 - rääkige ametiasutustele kohalike riigiametnike väikese meelehea taotlustest ning sellest, kuidas neid ennetada.
-

► Läbipaistvus.**Soovitused**

Teatage kõikidest raskustest viivitamata oma otsesele juhile ja teie äriühingus eetikaküsimuste eest vastutavale osakonnale.

Ärikingitused ja kutsed

Kingitusi ja kutseid võib esitada ja vastu võtta üksnes siis, kui neil on asjaolusid arvestades sümboolne või väike väärtus ning need ei tekita kahtluseid andja aususe või saaja erapooletuse suhtes.

Kingitus

Kingitus on igasugune mitterahaline hüve, mida võib käsitleda tänuavaldusena. Kingitus võib olla:

- materiaalne (kell, pastapliiats, raamat jne);
- kulude hüvitamine saaja nimel (reisikulud, kuluaruanded või muud liiki kulud).

Kutse

Kutse on igasugune avalike suhetega seotud toiming, mille eesmärk on veeta koos saajaga meeldivalt aega või osaleda üritusel, millel on ainult või osaliselt ärieesmärgid.

Kutse võib olla seotud järgmisega:

- ärilõuna või -õhtusöök;
- mess;
- reis.

Ehkki ärikingitusi käsitletakse viisakusavaldustena ja tavapärase tavana, on vaja olla eriti valvas, et hoiduda olukorrast, kus see tekitab huvide konflikti või seda saab käsitleda altkäemaksuna või selle katsena.

Käesolevates eeskirjades kehtestatud põhimõtteid kohaldatakse kõikide kingituste/kutsete suhtes, mille kolmas isik on otse või kaudselt teinud või esitanud.

KÄITUMISEESKIRJAD:

🔹 **Kavandatav kingitus või kutse peab olema kohalikul tasandil kohaldatavate seaduste alusel lubatud.**

Soovitused

Tagage, et kingitus või kutse ei ole kohaldatavate seaduste alusel keelatud, eriti tingituna saaja staatusest.

🔹 **Kavandatav kingitus või kutse peab vastama äriühingu tegevuspõhimõtetele.**

Soovitused

Järgige käesolevat juhendit ja teie äriühingus selles valdkonnas kohaldatavaid tegevuspõhimõtteid.

Kontserni üksused võivad kehtestada sündmuse ja ajavahemikuga seotud piiranguid kooskõlas kohaldatava õigusega.

► **Tuleb olla valvas seoses konteksti/asjaoludega.**

Soovitused

Kingituse/kutse ainus eesmärk peab olema näidata üldist hinnangut või tänu.

See ei tohi olla tajutav kui tasu äriühinguga lepingu sõlmimise eest.

Kingituste/kutsete väärtus või sagedus ei tohi tekitada kahtluseid järgmise suhtes:

- andja ausus;
- saaja erapooletus;
- ega tekitada mingeid kahtluseid, eriti võimalikku huvide konflikti;
- seda ei või olla võimalik tõlgendada korruptsiooni varjamisena.

► **Kingitused/kutsed on keelatud, kui äriühing kavatseb sõlmida lepingu üksusega, kus selle tulevane saaja töötab.**

Soovitused

Korruptsioonivastased seadused keelavad kingituste tegemise kolmandale isikule eesmärgiga saada lubamatu eelis või avaldada lubamatut mõju mis tahes ametlikule toimingule.

► **Kõik kingitused/kutsed, v.a need, mis on väga väikese väärtusega, peab töötaja otsene juht eelnevalt heaks kiitma.**

Soovitused

- kingituse/kutse väärtus peab olema asjaolusid arvestades sümboolne või väike;
- tuleb kasutada head otsustusvõimet ja tervet mõistust. Mida hinnalisem on kingitus/kutse, seda suuremad on kahtlused;
- tuleb hoiduda kutsetest, mida peetakse tervet mõistust arvestades mitteamalajaks.

► **Mida teha juhul, kui esitatakse ülemäärane või mitteamalajane taotlus.**

Soovitused

Te peate keelduma ja selgitama, et:

- kontserni eetikanormid keelavad selle taotluse rahuldamise;
- seaduses on sätestatud, et selline toiming võib tähendada õigusrikkumist ning tuua taotlejale, töötajale või äriühingule kaasa range karistuse, sealhulgas kriminaalkaristuse.

► **Klientide esindajate lõuna- või õhtusöögikutsed peavad olema äriasjadega seotud.**

Soovitused

Eine ajal peab toimuma ärialane arutelu. Eine maksumus peab olema selline, nagu on kohalike standardite järgi ärilõunatel või -õhtusöökidel tavaline.

► **Einel ei või osaleda kutsutuid, kes ei ole äritegevusega otse seotud.**

Sellel keelul on kaks erandit:

- töötaja otsese juhi eelnev luba;
- teatavate eriasjaolude esinemine (nt märkimisväärse sündmuse tähistamine või projekti teatava etapi saavutamine).

Soovitused

Kõikidel juhtudel tuleb kasutada head otsustusvõimet ja tervet mõistust.

► **Kutsed üritustele peavad olema professionaalset laadi ning need tuleb esitada üritust korraldava VINCI töötaja osalusel.**

Soovitused

Arutatavad teemad peavad olema äriasjadega seotud (näiteks ettevõtte toodete või teenuste müügiedendus/esitlemine).

Kutsed võivad hõlmata kutseid messidele, seminaridele, konverentsidele või äriruumide külastustele ning hõlmata mõistlikke reisi- ja majutuskulusid.

Üritus võib hõlmata lisaks vaba aja veetmist või ringreisi, aga see aspekt peab olema reisi eesmärgiga võrreldes väheoluline.

► **Reisid ei või hõlmata kutsutu sõpru, sugulasi, partnereid või lapsi ega muid seotud isikuid.**

Sellel keelul on üks erand:

- töötaja otsese juhi eelnev luba.

Soovitused

Kõikidel juhtudel tuleb kasutada head otsustusvõimet ja tervet mõistust.

► **Suurem läbipaistvus.**

Soovitused

Kõikidest kingitustest ja kutsetest:

- välja arvatud nendest, millel on väike väärtus, peab töötaja teatama oma otsesele juhile ja tema äriühingus eetikaküsimuste eest vastutavale osakonnale ning;
 - need peavad olema selgelt ja täpselt äriühingu raamatupidamisaruannetes kajastatud.
-

Poliitilised maksed, ettevõtte heategevus ja sponsorlus

Igasuguse makse jaoks, mis on kas poliitiline või määratletud kui ettevõtte heategevus või sponsorlus, peab asjaomase üksuse üldine juhtkond eelneva loa andma.

Ehkki sellised toimingud on enamikus riikides lubatud, võidakse neid kritiseerida, kui need on seotud ebaseaduslike hüvitistega, mida äriühing võib otse või kaudselt (kontserni teise äriühingu) kaudu saada. Üldiselt tekitavad annetused riigiametnikele, sealhulgas kaudselt kaetud kulud, eriti suure riski ning neisse tuleb suhtuda erilise valvsusega.

Sellised toimingud kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

Poliitilisel eesmärgil tehtavad maksed

Need on peamiselt annetused või kingitused fraktsioonidele või organisatsioonidele, ametiühingutele, fraktsioonide esimeesele ning poliitilistele või avalikele ametikohtadele valitud esindajatele või neile kandideerijatele.

Sellised maksed on kas keelatud või rangelt reguleeritud.

Ettevõtte heategevus

See tähendab äriühingu poolt mittetulundusühendusele rahalise toetuse maksmist või oskuste või seadmete võimaldamist otsest majanduslikku kasu taotlemata eesmärgiga toetada üldhuvi pakkuvat tegevust (kunst ja kultuur, teadus, humanitaar- ja sotsiaalprojektid, teadusuuringud jne). Heategevusega tegeletakse vabast tahtest ja sellel tegevusel ei ole üldiselt isiku endaga seotud huvi.

Sponsorlus

Sponsorlus on kommunikatsiooniviis, mis tähendab äriühingu rahalist ja/ või materiaalset panust sotsiaal-, kultuuri- või sporditegevusse, et saada sellest otsest kasu, nt sponsoreeriva äriühingu väärtuste nähtavus ja tema kaubamärgi tuntuse suurendamine. Sponsorluse makset ei kajastata annetusena, vaid kommunikatsioonikuluna; sponsori kavatsus on äriline ja tema tegevus toob talle endale kasu.

Riskiolutukordade näited:

- teie äriühing on esitanud hankemenetluses pakkumuse ning pakkumismenetluse eest vastutav riigiametnik soovib teie äriühingul tegeleda heategevusliku algatusega riigiasutuse kasuks, mida juhib üks tema sõpradest;
- võimul oleva erakonna esindaja riigis, kus annetused erakondadele on keelatud, pöördub teie äriühingu poole, et saada annetusi erakonna tegevuse rahastamiseks. Teie äriühing esitas selles riigis riigihankel pakkumuse.

KÄITUMISEESKIRJAD: ➤ **Igasugune kavandatud annetus / ettevõtte heategevus / sponsorlus peab olema seaduslik.**

Soovitused

Seda tuleb kontrollida kohaldatavate seaduste alusel.

➤ **Kavandatud annetus / ettevõtte heategevus / sponsorlus peab olema äriühingu tegevuspõhimõtetega lubatud.**

Soovitused

Järgige käesolevat juhendit ja oma äriühingus selles valdkonnas kehtivaid tegevuspõhimõtteid. Toimingu eesmärk peab vastama äriühingu kommunikatsioonistrateegiale.

➤ **Ühtegi annetust ning mingit ettevõtte heategevust või sponsorlust ei või teha ilma äriühingu üldise juhtkonna eelneva loata.**

Soovitused

Igast annetusest ning igasugusest ettevõtte heategevusest või sponsorlusprojektist peab asjaomane töötaja teatama oma otsesele juhile, kes edastab projekti:

- äriühingu üldisele juhtkonnale;
 - äriühingu eetikaküsimuste eest vastutavale osakonnale ning;
 - äriühingu kommunikatsiooniosakonnale.
-

➤ **Annetuse / ettevõtte heategevuse / sponsorluse pakkumise või taotluse eesmärk peab olema õiguspärane.**

Soovitused

Korruptsioonivastased seadused keelavad annetuste / ettevõtte heategevuse / sponsorluse pakkumise kolmandale isikule eesmärgiga saada lubamatu eelis või avaldada lubamatut mõju mis tahes ametlikule tegevusele.

Annetuse / ettevõtte heategevuse / sponsorluse asjaolud, antava toetuse summa ja toetuse sagedus ei või tekitada kahtlusi seoses järgmisega:

- andja ausus;
- saaja erapooletus;
- ega tekitada mingeid muid kahtlusi;
- neid ei või olla võimalik tõlgendada korruptsiooni varjamisena.

Lisaks tuleb olla valvas seoses konteksti/asjaoludega: annetustest / ettevõtte heategevusest / sponsorlusest tuleb hoiduda, kui äriühing kavatseb sõlmida lepingu taotleva üksusega.

Peale selle ei või annetused / ettevõtte heategevus / sponsorlus olla tajutav kui tasu äriühinguga lepingu sõlmimise eest.

➤ **Suurem läbipaistvus.**

Soovitused

Igasugune annetus / ettevõtte heategevus / sponsorlus peab olema ametlikult vormistatud ja dokumenteeritud. Näiteks tuleb esitada saaja isikuandmed ning annetuse / ettevõtte heategevuse / sponsorluse kavandatud eesmärk.

Kõiki annetusi ning igasugust ettevõtte heategevust või sponsorlust peab hindama ja jälgima töötaja koos oma otsese juhiga ja tema äriühingus eetikaküsimuste eest vastutava osakonnaga.

Kõik annetused ning igasugune ettevõtte heategevus või sponsorlus peavad olema selgelt ja täpselt äriühingu raamatupidamisaruannetes kajastatud.

RAKENDAMINE

Kontserni üksuste roll

Iga VINCI kontserni üksus vastutab käesoleva korruptsioonivastase käitumisjuhendi järgimise eest.

Iga üksus peab hindama korruptsiooniriske, millega ta kokku puutub, olenevalt riigist (või riikidest), kus ta tegutseb, ning oma tegevuse laadist ja kaastöövõtjatest. Hindamine põhineb meetodil, mis on määratud kindlaks seoses sisekontrollimenetlusega.

Töötajate roll

Kõik töötajad peavad järgima ja täitma käesolevaid eeskirju kooskõlas oma tööülesannete ja vastutusvaldkondadega. Iga töötaja peab olema valvas seoses küsimustega, mis teda puudutavad, samuti seoses teda ümbritsevate isikutega ning oma meeskonnaliikmete ja alluvatega.

Töötajad peavad edastama käesolevate eeskirjade ja nende kontsernis rakendamisega seotud küsimused või raskused oma otsesele juhile või isikutele, kes on kvalifitseeritud neid abistama (õigusosakonnad või eetikaküsimuste eest vastutavad osakonnad). Töötajad võivad võtta ühendust ka VINCI eetikaküsimuste eest vastutava ametnikuga.

Kontsernisisene rikkumisest teatamine

Kui töötaja leiab, et seadusest tulenevat või reguleerivat sätet või käesolevate eeskirjade sätet ei ole järgitud või seda hakatakse rikkuma, peab ta sellest viivitamata teatama oma otsesele juhile või kohaldama kontserni või oma koduüksuse rikkumisest teatamise menetlust kooskõlas asjaomaste õigusnormide, kohaldatavate seaduste ning oma äriühingu sisekorraeeskirjadega.

Distsiplinaarmed ja sanktsioonid

Käesoleva korruptsioonivastase käitumisjuhendi eeskirjad on kohustuslikud. Iga isik kontsernis peab neid oma ametikohast olenemata täitma.

Kõik toimingud, mida on tehtud käesolevat korruptsioonivastast käitumisjuhendit rikkudes, võivad kaasa tuua distsiplinaarkaristuse. Selline tegevus tähendab **väärkäitumist, mis põhjendab distsiplinaarkaristuse kehtestamist**, ilma et see piiraks ühegi süüdistuse esitamist äriühingu poolt.

Peale selle võib kohaldatavate **korruptsioonivastaste seaduste** ja määruste rikkumine kaasa tuua distsiplinaarsanktsioonid, asjaomase töötaja kriminaalkaristuse ja tööandja kriminaalkaristuse (nt trahv, vangistus, riigihankest kõrvaldamine jne).

Asjakohased sanktsioonid ja menetlused on need, mis on sätestatud asjaomase töötaja suhtes kohaldatava õiguse alusel ning vastavad kehtivatele õiguslikele menetlustele, eelkõige nendele, mis puudutavad asjaomase töötaja suhtes kohaldatavaid õiguseid ja tagatisi.

Eelkõige võivad need sanktsioonid hõlmata kooskõlas kohaldatavate seadustega vallandamist väärkäitumise eest ja VINCI kahjutasunõudeid, isegi kui eeskirjade rikkumise avastab kontsern ise oma sisekontrollimenetluse ajal.

R E A L
SUCCESS
I S T H E
SUCCESS
YOU SHARE

VINCI

1973, boulevard de La Défense
CS 10268
F-92757 Nanterre Cedex
Tel.: +33 1 57 98 61 00
www.vinci.com

